

BÁO CÁO TÂM ĐẮC VỀ VIỆC HỌC TẬP NỮ ĐỨC

Tập 1

Các vị thầy cô tôn kính, xin chào mọi người!

Hôm nay tôi xin phép báo cáo với quý vị về những trải nghiệm tâm đắc khi tôi học tập “Nữ Đức”. Tính đến năm nay tôi đã làm phụ nữ ba mươi tám năm rồi, nhưng trên thực tế thì tôi chưa bao giờ tiếp xúc với “Nữ Đức”, cũng chưa từng học tập một cách có hệ thống. Vào tháng tư khi đến Hồng Kông, tôi nhận được sự quan tâm của Tiến Sĩ Chung, Ngài hy vọng tôi có thể phát tâm vì đại chúng giảng giải về “Nữ Đức”, nên tôi mới trở về nhà bắt đầu học tập vì vậy cảm thấy rất xấu hổ. Ngày hôm nay tại đây, tôi xin đem những trải nghiệm tâm đắc mà bản thân tự tu học “Nữ Đức” ở nhà trong hai tháng qua chia sẻ với quý vị.

Bởi vì bản thân tôi ban đầu khi mới bước chân vào xã hội, chịu sự ảnh hưởng của xã hội, nên tôi có một khái niệm rất kiên cố, đó chính là làm phụ nữ thì phải độc lập, phải có công ăn việc làm, phải tự kiếm tiền để nuôi sống bản thân, phải làm chủ về mặt kinh tế. Cho nên khi vừa tốt nghiệp đại học, vốn dĩ tôi được nhà trường cử đi học nghiên cứu sinh miễn phí, nhưng lúc đó tôi liền nói với chủ nhiệm lớp: *“cho dù như thế nào thì em cũng không thể học tiếp được, em nhất định phải nhanh chóng ra ngoài kiếm tiền, nên thầy hãy nhường vị trí này cho người khác”*. Lúc đó mới hai mươi một tuổi tôi đã tốt nghiệp đại học, sau khi tốt nghiệp thì vào xã hội làm việc. Lúc mới bắt đầu thì tôi làm nhân viên nhà nước. Làm hết một năm, cảm thấy tiền kiếm được quá ít nên tôi đã từ chức, chuyển sang làm việc tại một công ty chứng khoán. Lúc đó, tôi làm nhân viên giao dịch trong công ty chứng khoán nên kiếm được nhiều tiền. Quan niệm này liên tục ảnh hưởng đến tôi, cho đến trước khi tôi học tập “Nữ Đức”.

Năm ngoái, tôi còn nhớ trong buổi họp cho nhân viên, tôi còn nói với các nhân viên nữ là: *“Các cô cần phải tự lập để làm một phụ nữ mạnh mẽ, phải có công ăn việc làm. Trong những lúc quan trọng trong túi phải có tiền, phải có thể làm chủ”*. Những nhân viên nữ của chúng tôi đều cho rằng nên như vậy.

Thế nhưng, tôi nhớ khoảng mười năm trước lần đầu tiên tôi đến Hồng Kông, tôi gặp được một hướng dẫn viên, khi đó là đi theo đoàn du lịch. Hướng dẫn viên đó nói một câu, để lại cho tôi ấn tượng khá sâu sắc. Người đó nói: *“Trên thế gian, phàm là dùng tiền để giải quyết công việc, thì việc đó không gọi là việc”*. Tôi thường xuyên suy ngẫm về câu nói này. Tôi còn nhớ trước khi chưa học “Đệ Tử Quy”, tôi còn nói với con tôi: *“Con à! Con xem thế giới này có thứ gì mà tiền không thể mua được nào?”*. Lúc đó

con tôi liền mở miệng trả lời là: “*Cha mẹ không thể mua được bằng tiền, hạnh phúc cũng không thể mua được bằng tiền*”. Nhưng làm sao có thể sống hạnh phúc, làm thế nào để tạo dựng một cuộc sống mỹ mãn thì không biết làm từ đâu? Cho đến năm ngoái, gặp được “*Đệ Tử Quy*”, cùng với văn hóa truyền thống, tôi đã bắt đầu từ từ quay đầu.

Hai tháng nay ở nhà học “*Nữ Đức*” tôi đã dùng cuốn sách của Ban Chiêu thời Đông Hán, gọi là “*Nữ Giới*” để bắt đầu học tập. Việc đầu tiên mà tôi học được đã để lại cho tôi ấn tượng khá sâu sắc. Tháng tư, từ Hồng Kông quay về tôi đã nói với chồng tôi rằng: “*em chuẩn bị học “Nữ Đức”, giảng “Nữ Đức”, bây giờ phải giúp chồng dạy con, quay về với gia đình*”. Ông xã tôi rất phấn khích, rất vui vẻ. Bởi vì anh cũng làm kinh doanh, sự nghiệp rất lớn, cũng rất bận. Như có những lúc tôi cùng với những đối tác làm ăn lớn ở bên ngoài đi ăn cơm thì anh rất không vui. Hai đứa con ở nhà còn rất nhỏ, một đứa tám tuổi, một đứa ba tuổi. Người lớn trong nhà tuổi tác cũng đã cao, cha mẹ chồng tôi không an tâm. Lúc đó tôi rất cố chấp, tôi nói tôi nhất định phải kiếm tiền. Chồng tôi nói tôi cũng không nghe. Nên lần này quay về, việc đầu tiên tôi nói với anh là việc này. Anh rất vui và nói: “*Anh rất ủng hộ em*”. Tôi nói: “*Vậy còn việc làm ăn của em thì phải làm sao?*”. Bởi vì tôi còn một công ty. Anh nói: “*Anh là Chủ tịch công ty mà, em có thể buông nó xuống, cứ giao cho anh*”. Tôi nói: “*Tốt!*”. Tôi lúc đó còn một chút may mắn. Bởi vì trước giờ trong nhà tôi luôn có hai người bảo mẫu, vào tháng ba trước khi tôi đến Hồng Kông, cô bảo mẫu do có việc nhà nên đã xin nghỉ. Tôi vốn cũng định sau khi từ Hồng Kông quay về trước tiên là tìm thêm một bảo mẫu. Khi tôi về đến nơi, tôi suy nghĩ, “*không cần tìm thêm bảo mẫu nữa, vẫn còn một người, vẫn được*”. Rốt cuộc khi tôi quay về nhà, chưa đến ba ngày thì cô bảo mẫu kia (chính là người giúp tôi trông nom trẻ), cô ấy nói nhà có chuyện và cũng nghỉ việc. Khi đó tôi mới nghĩ, một người khi đã nói sẽ phát tâm làm việc gì đó, lập chí làm việc gì đó, thì sẽ có khá nhiều thử thách. Lời tôi nói là sự thật. Tôi xin thưa với quý vị, tôi đã do dự hơn mười ngày là có nên tìm bảo mẫu hay không? Tôi kiên trì hết hơn mười ngày, cuối cùng tôi đã buông xuống. Tôi quyết định thôi không nghĩ ngợi thêm nữa, tự mình ở nhà chăm nom vậy. Dù gì đứa lớn đã đi học, đứa nhỏ học mầm non, trong nhà thì buổi sáng tôi dọn dẹp làm việc nhà, sau đó làm ba bữa cơm. Vạn sự khởi đầu nan.

Tôi kết hôn được mười sáu năm, cũng luôn có bảo mẫu. Cho nên khi bắt đầu làm việc nhà, tôi cảm giác tôi làm chưa được mấy ngày thì da tay đã bắt đầu nổi sần, rất thô ráp. Lúc đó tôi có chút suy nghĩ không duy trì được nữa. Tôi nghĩ, nhà mình cũng không phải không có điều kiện, người xung quanh họ cũng khuyên tôi nên tìm một người giúp việc bán thời gian. Tôi bắt đầu dao động. Tôi đặc biệt cảm ân vì xung quanh tôi luôn có những người bạn tốt. Vị thầy mà chúng tôi học văn hóa truyền thống đã kể cho tôi một câu chuyện. Thầy nói, thầy quen một diễn viên ca múa, vì muốn bảo vệ đôi tay

của mình mà người đó chưa từng làm qua việc nhà. Kết quả là sức khỏe của cô không được tốt. Sau đó cô học Phật biết được phải tiếc phước, phải biết cảm ân, nên cô ấy mới bắt đầu làm việc nhà. Khi mới bắt đầu làm thì tay của cô cũng giống như tôi vậy, nổi rất nhiều nếp nhăn, nếp sần. Lúc đó cũng có một thầy nói với cô ấy: *“Cô làm một thời gian đi sẽ khỏi thôi. Hãy kiên trì, đây là Phật Bồ Tát đang thử thách cô”*. Quả nhiên cô làm một thời gian sau đó thì tay đã hồi phục lại, và lại còn đẹp hơn so với đôi bàn tay mà trước đây cô đã tỉ mỉ chăm sóc nữa. Cho nên vị thầy này khuyên tôi, nói với tôi là phải kiên trì, vượt qua giai đoạn này sẽ tốt thôi. Thật vậy, hôm qua tôi nằm trên giường suy ngẫm, hiện giờ tay tôi rất mượt mà, việc nhà vẫn liên tục làm.

Tôi làm việc nhà có một cảm xúc rất lớn. Lúc trước tôi không cảm thấy biết ơn đối với những cô bảo mẫu kia, cảm thấy cô ấy làm việc, tôi trả công, là việc rất bình thường. Nhưng từ lúc tôi bắt đầu dọn dẹp công việc nhà, tôi đặc biệt cảm ơn bảo mẫu nhà tôi. Nhà tôi rất lớn, để dọn dẹp hết thật sự không dễ dàng. Ấy thế mà việc tôi không thuê bảo mẫu lại có lợi cho con của tôi. Hiệu trưởng trường mầm non nơi đưa con út của tôi học nói với tôi: *“Tịnh Du à! Tôi kể cho cô nghe một câu chuyện. Nếu như cô có một loại vải đặc biệt tốt, muốn may thành một bộ đồ, nhưng nếu như cô đem loại vải này giao cho một người không biết gì về may vá, cô thử nghĩ xem, người này sau khi may xong bộ đồ cho cô, cô có thích không?”*. Lúc đó tôi chưa hiểu lắm, tôi hỏi hiệu trưởng: *“Ý của cô là sao?”*. Cô ấy nói: *“Đứa con này của cô rất thông minh, rất giỏi, tại sao cô lại để cho bảo mẫu chăm?”*. Bởi vì bảo mẫu đều xuất thân từ nông thôn, văn hóa của họ không cao. Hiệu trưởng nói: *“Cô có biết đứa con út này của cô học hỏi rất nhanh, học những lời nói xấu cũng rất nhanh, mà học nói những điều tốt cũng học rất nhanh”*. Sau một thời gian bảo mẫu không còn làm nữa, tôi thật sự có một trải nghiệm. Con trẻ rất dễ dàng nhiễm phải thói hư tật xấu, nhưng khi bạn muốn nó sửa đổi, hình thành một thói quen tốt, thì điều này rất khó. Đứa thứ hai của tôi hay nói lời thô tục, ban đầu tôi nghe thấy rất nóng giận, tôi không nhịn được nên đã mắng bảo mẫu. Sau đó ba tôi mới nói với tôi: *“Con đừng có trách người khác nữa, quan trọng là con đó. Nếu như con sớm quay về nhà chăm con như bây giờ, thì làm gì xảy ra chuyện này?”*. Sau đó tôi không còn oán hận nữa.

Khi tôi thật sự đem tâm mình buông xuống làm công việc nhà, thì đúng lúc đó cha mẹ tôi vừa đi du lịch ở Hoa Kỳ trở về. Nhìn thấy tôi cực khổ như vậy, họ đã từ nơi khác chuyển đến Đại Liên, toàn tâm toàn ý giúp tôi trông nom việc nhà. Ba tôi lúc ấy nói với tôi một câu làm tôi rất cảm động. Ông nói: *“Con học “Nữ Đức” không phải học cho riêng mình, mà còn học vì mọi người. Ba với mẹ con sức khỏe vẫn còn tốt, còn trẻ, chỉ sáu mươi mấy tuổi thôi, không sao, ba mẹ tình nguyện sang đây giúp con thành tựu”*. Lúc ấy tôi rất cảm động, tôi nói: *“Dạ được!”*. Nhưng ở đây có một vấn đề rất

quan trọng. Bởi vì từ nhỏ tôi đã không sống cùng cha mẹ, tôi từ nhỏ sống cùng ông bà nội. Tôi luôn có một khoảng cách với cha mẹ mình. Tôi nghĩ cha mẹ cũng chưa từng nuôi tôi, học lực của mẹ lại không cao. Tôi tự nhận thấy mình kiến thức nhiều, học lực cao, lại kiếm được nhiều tiền, nên trong tâm luôn không xem trọng cha mẹ của mình. Nhưng khi cha mẹ tôi thật sự chuyển qua đây sống cùng với tôi, tôi mới phát hiện ra, để hiếu kính và hiếu thuận cha mẹ thật là khó khăn.

Tôi còn nhớ, có một lần đang trên lầu học giáo trình về “Nữ Đức”. Nhà tôi là một biệt thự, tôi ở trên tầng bốn. Mẹ tôi thì đang bế đứa nhỏ, chuẩn bị đi xuống dưới lầu ăn cơm. Đứa con lớn của tôi đứng đằng sau, có thể là chọc ghẹo đứa em của nó. Mẹ tôi lúc đó lo lắng sợ mình đi cầu thang bị vấp, nên đã lớn tiếng nói: *“Con đừng phá nữa, con muốn bà ngoại té à!”*. Tôi đang trên tầng bốn, nghe được câu nói này tôi đặc biệt lớn tiếng hét tên đứa con lớn của tôi. Tôi nói: *“Con lên đây cho mẹ, mau lên tầng bốn ngay!”*. Tôi nói: *“Phạt con đứng đó!”*, rất là nghiêm khắc. Kỳ thực, có một phần là tôi muốn nổi nóng với mẹ tôi, bởi vì lúc đó tôi cảm thấy mẹ làm gì phải lớn tiếng như thế, tôi đang học rất nghiêm túc. Sau đó ba tôi mới đi lên theo, rồi nói: *“Con nó cũng đâu có làm gì có lỗi đâu, con phạt nó làm gì?”*. Con tôi cũng học “Đệ Tử Quy”, nên khi tôi gọi nó một tiếng là nó giật mình, từ lầu một chạy lên nói: *Mẹ ơi! Con lên ngay. Mẹ ơi! Con lên đây!*. Nó từng bước nhanh chóng chạy lên lầu bốn, và nói: *“Mẹ ơi! Có chuyện gì vậy? Con xin lỗi!”*. Tôi nói: *“Mẹ còn phải học. Con ra đằng sau đứng mà suy nghĩ lại xem”*. Ba tôi lên đến nơi và nói: *“Nóng giận của con từ đâu ra vậy?”*. Tôi cũng không khách khí nói với ba: *“Không cần ba phải lo”*. Ba tôi mới nói: *“Trong ‘Đệ Tử Quy’ có nói: ‘Thấy chưa thật, chớ nói bừa’*. Con xem, con đã nhìn thấy chuyện gì mà lại lớn tiếng hét con trẻ”. Tôi mới nói: *“Ai biểu mẹ con nói lớn tiếng vậy?”*. Kết quả bởi vì tính khí của mẹ tôi rất mềm yếu, nên khi nghe tôi nói vậy mẹ liền đi vào trong phòng nằm khóc thảm. Ba tôi cũng khuyên tôi: *“Con đến chỗ mẹ nói một tiếng đi”*. Tôi vẫn chưa kiềm chế được mình, tôi không lên tiếng. Sau đó tôi đứng dưới tầng một suy ngẫm một lúc, tôi đột nhiên nghĩ: *“Rốt cuộc mình đang học cái gì đây? Tôi học một đống lý luận, nói ra câu nào cũng là đạo lý thì có ích gì, bản thân lại không làm được. Kể cả cha mẹ mình cũng không thể kính và thuận, đối với chồng thì khỏi cần phải nói rồi”*. Tôi bung đến một chậu nước, bởi vì lúc đó là buổi tối, nên tôi đã vào phòng mẹ, muốn tìm cách để xuống nước với mẹ. Tôi nói: *“Mẹ ơi! Mẹ đừng khóc nữa, con giúp mẹ rửa chân nhé!”*. Mẹ nói: *“Mẹ đã rửa rồi”*. Tôi bung chậu nước, đứng đó rất lâu. Mẹ tôi vẫn không lên tiếng. Lúc đó, đứa con lớn cũng ở đó. Sau đó mẹ tôi nói: *“Tịnh Du à! Không phải bởi vì con lớn tiếng mà mẹ tổn thương khóc đâu, mà vì trước đó con cũng có một số lời nói, đến hôm nay mẹ nhịn không được nữa nên mới khóc”*. Tôi nói: *“Lúc trước con nói gì ạ?”*. Mẹ nói: *“Con lúc trước nói, lần này mẹ đến Đại Liên con cũng nói, con nói là mẹ lúc nào muốn đi thì cứ đi, trên thế gian này con không*

có nợ nần ai cả, cũng chẳng nợ cha mẹ”. Bởi vì cha mẹ không có nuôi tôi. Mẹ tôi lúc đó rất đau lòng. Đích thực lúc ấy tôi đặt chậu nước xuống, tôi lập tức quỳ xuống. Từ trước đến giờ tôi chưa bao giờ quỳ xuống. Tôi nói với mẹ: *“Mẹ à! Con thật sự đã sai rồi! Vì con quá ngạo mạn, tự cao. Mẹ không nợ con bất cứ thứ gì, chỉ có con nợ mẹ một mạng sống*”. Bởi vì mạng sống này của tôi là do cha mẹ ban cho, nếu như đối với cha mẹ mà mình không thể có tâm cảm ân, thì làm sao đối với cha mẹ chồng, đối với chồng, với những người xung quanh, thậm chí là đối với thầy giáo, làm sao có tâm cảm ân được? Tôi liên tục khấu đầu trước mẹ và nói là: *“Thật sự con đã sai rồi!”*. Tôi nói: *“Con luôn luôn đối xử với mẹ như vậy, con thật sự xin lỗi mẹ!”*. Tôi nói tôi đã đọc rất nhiều lần Kinh “Phật Nói Ôn Nặng Cửa Cha Mẹ Rất Khó Báo Đáp”, thế mà sao trong tâm mình lại không hiểu được đạo lý này vậy. Việc này tôi đã báo cáo hết hai lần, mỗi lần nhắc đến tôi đều cảm thấy xấu hổ với mẹ. Bởi vì lần này mẹ tôi đến nhà tôi bà còn nói: *“Mẹ sẽ giúp con trông nom tốt mấy đứa nhỏ. Con cứ yên tâm mà đi học, học thật tốt nha con! Con đừng vì bản thân mà hãy vì mọi người”*. Tôi thật sự cảm thấy mình đã xử sự rất tệ, cũng không phải là một cô giáo. Tôi một mực sám hối. Tôi khóc rất lâu.

Ngày thứ hai, tôi phát hiện đôi mắt của tôi đều rướm máu. Tôi nói với mẹ: *“Mẹ à! Nếu con còn nói những lời này, con sẽ không là con người”*. Mẹ tôi mới nói: *“Cũng tại mẹ không tốt. Thật sự con đã rất tốt rồi, con đã không dễ dàng chút nào. Trong số những đứa trẻ hiện nay con đã rất tốt rồi”*. Tôi mới suy ngẫm, tại sao tâm của cha mẹ luôn luôn rộng lượng như vậy? Mẹ mới nói: *“Năm đó tại sao con phải rời xa cha mẹ?”*. Bởi vì cha mẹ tôi hồi còn trẻ làm về công trình thủy điện. Mẹ tôi kể về sự gian khổ khi phải ở trong một căn nhà, vào mùa đông buổi sáng khi thức dậy, nước rửa mặt trong chậu đã đóng thành băng. Cha mẹ thật không nhẫn tâm để cho con phải chịu khổ, nên đã để cho ông bà nội đem con đến Đông Bắc. Thật sự cha mẹ rất nhớ con, nhưng không còn cách nào khác, bởi vì hoàn cảnh công việc lúc đó. Cha mẹ tôi sinh tôi ra ở Tứ Xuyên. Tôi sinh ra ở Thị trấn Ánh Tú, kế bên nơi đã xảy ra trận động đất lớn ở Văn Xuyên. Năm 2006, tôi đã từng quay về nơi đó. Thật sự, lúc tôi quay về thì điều kiện ở đó cũng không được tốt.

Sau khi cha mẹ đến nhà tôi, cha mẹ đã dạy tôi nhiều bài học. Có một lần mới sáng sớm, tôi đã nói với chồng của mình về văn hóa truyền thống. Tôi nói anh làm việc này không được, việc kia làm không được tốt. Ông xã của tôi rất khiêm tốn, anh nói: *“Đúng rồi! Anh nên học tập ở em nhiều hơn”*. Nói xong rồi thì tôi đi xuống nói với mẹ: *“Mẹ xem! Con đã dùng văn hóa truyền thống giáo dục anh ấy”*. Mẹ tôi thấy tâm tình của tôi khá tốt nên đã nhỏ nhẹ nói với tôi thế này: *“Con à! Con đừng có nói chồng con như vậy nữa, con làm việc còn thua xa chồng con. Mười sáu năm qua, mẹ chưa từng thấy qua chồng con nói một câu thô tục nào, một câu khiến người khác phiền não, một câu ly*

gián khiêu khích cũng không hề có, chỉ một việc luôn luôn bao dung con. Con không học hỏi người ta mà còn ở đây khoa tay múa chân”. Lúc đó tôi không lên tiếng, chỉ ở đó cúi đầu ăn cơm. Tôi ở nhà trong hai tháng này học tập nữ đức, nhưng sự thật là cha mẹ tôi đã giúp tôi thành tựu từng chút một.

Có một ngày kia, tôi cùng với ba tôi cũng xảy ra xung đột. Bởi vì sáng hôm đó ba tôi nói: *“Tịnh Du à! Ba thấy con ở bên ngoài sống đối xử hòa đồng với người khác, xử sự cũng không tệ chút nào, nhưng khi trở về nhà thì con vẫn luôn làm không tốt”*. Lúc đó tôi rất không vui. Trước giờ con người tôi có một đặc điểm là không thích người khác đánh giá và phê bình tôi. Bạn nói tốt thì được, hoặc là bạn dùng lời lẽ ngọt ngào khuyên tôi, tôi cũng chấp nhận. Nhưng nếu nói trực tiếp thì tôi không chấp nhận, hễ nghe được thì tôi liền không vui. Lúc đó không nói tiếng nào, tôi đi lên lầu. Tôi rất nóng giận và nói với chồng mình một hơi. Anh không dám nói gì. Sau đó anh ấy xuống dưới nhà nói với ba, tính tình của tôi không chịu được người khác phê bình. Sau đó ba mới tìm tôi và nói: *“Tịnh Du! Ba không có ý nói gì con hết, ba chỉ muốn tốt cho con. Con không phải muốn học “Nữ Đức” sao? Con cần phải làm được chứ!”*.

Bài đầu tiên trong sách “Nữ Giới” gọi là *“ti nhược”*. Năm ngoái, lúc tôi mới bắt đầu đọc sách “Nữ Giới”, tôi rất phản cảm với từ này. Bởi vì tôi không có xem tường tận nội dung bên trong, tôi mới nghe qua thì có cảm giác thấp hèn kém cỏi, đặc biệt thấp tiếng bé hống. So với quan niệm ban đầu về người phụ nữ có công ăn việc làm, rất có khí phách, có tiếng nói riêng, độc lập tự chủ, hoàn toàn không giống nhau. Nhưng thật sự khi tôi mới bắt đầu học “Nữ Giới”, Ban Chiêu giải thích từ *“ti nhược”* này như thế nào? Sáu câu: *“Khiêm nhường cung kính, tiên nhân hậu kỷ, hữu thiện mạc danh”*. Tức là bạn làm việc tốt thì không nên phô trương. *“Hữu ác mạc từ”*. Bạn đã làm những việc không tốt thì nên phản tỉnh, không thể cứ cho rằng không liên quan đến mình. *“Nhẫn nhục hàm cấu, thường nhược úy cụ, thị vì ti nhược dã”*. Khi nhìn sáu câu này, một việc tôi cũng không làm được, không làm nổi. *“Ti nhược”* có nghĩa là khiêm tốn và nhu thuận.

Lần trước tôi đến Hồng Kông là để sám hối với quý vị về tính ngạo mạn, đố kỵ, tham lam của tôi. Khi tôi quay về nói với chồng của mình, anh nói với tôi: *“Khi kết hôn thì anh đã biết em có những tật xấu này, đặc biệt là tính ngạo mạn của em. Em cứ cho mình là đúng, nên em không thể nghe lọt tai ý kiến của người khác, người ta vừa nhắc đến thì em liền phiền não”*. Tôi mới hỏi chồng mình là: *“Tại vì sao lại như vậy?”*. Anh ấy nói: *“Những thứ em cho rằng mình đã làm đúng, kỳ thật chẳng có cái nào đúng cả, em còn xem những thứ đó là thật”*. Tôi nghe được những câu nói này, tôi đã ở nhà suy nghĩ rất lâu. Từ trước đến giờ tôi chưa từng nhờ mẹ chỉ dạy mình bất cứ việc gì. Năm ngoái, mẹ rất khiêm nhường viết cho tôi rất nhiều bức thư.

Trình độ văn hóa của mẹ không cao, cũng chưa bao giờ viết thư cho người khác, vậy mà mẹ rất cung kính viết thư cho tôi. Tôi còn nhớ có một bức mẹ viết thế này: *“Tịnh Du! Con là con của mẹ, nhưng mẹ phải nhận con làm thầy, bởi vì con học văn hóa truyền thống rất tốt. Mẹ không hiểu, con hãy chỉ dạy mẹ nhiều hơn”*. Bởi vì năm rồi, tôi bắt đầu đưa cho mẹ nghe đĩa *“Hạnh Phúc Nhân Sinh”* của thầy Thái Lễ Húc. Mẹ tôi rất hoan hỷ, vả lại còn nghe lời hơn cả tôi, ở nhà nghe hết bốn mươi mấy lần. Sau đó tôi nói với mẹ: *“Việc lễ bái tổ tiên rất tốt”*. Mẹ tôi liền ra ngoài đem những tấm ảnh quá cô của bà ngoại, ông ngoại của tôi phóng lớn, mỗi buổi sáng đều lạy ba trăm lạy. Có một lần mẹ gọi điện cho tôi để sám hối: *“Khi bà ngoại của con còn trẻ, mẹ cũng đối xử không tốt với bà. Hiện giờ người đã không còn, mẹ rất hối hận”*. Có một lần, vào một buổi chiều, tôi pha trà xong lên lầu giả bộ tỏ vẻ đang học *“Nữ Giới”*. Học không có ích, quan trọng là làm được. Tôi nói với mẹ là: *“Mẹ ơi! Mẹ uống ít trà”*. Tôi nói là tôi muốn mẹ chỉ dạy một vấn đề. Bởi vì lần trước sau khi báo cáo xong, tôi nói chuyện với thầy Hồ (thầy Hồ Tiểu Lâm), thầy Hồ đã nói: *“Tịnh Du à! Cô đừng tưởng cô có rất nhiều phước báo, nhất định là do tổ tiên của cô tích đức nên cô mới có ngày hôm nay, nên hiện giờ cô mới có thể gặp được bao nhiêu thiện tri thức đến để nhắc nhở cô. Cô không tin cứ về mà hỏi thử xem”*. Khi thầy Hồ nói những lời này, tôi đã không để vào trong tâm.

Hôm đó, tôi có hỏi mẹ: *“Mẹ à! Những bậc tiền bối của nhà mình lúc trước họ như thế nào vậy?”*. Mẹ nói: *“Trời ạ, truyền thống đều mất hết, đến đời của mẹ đã mất hết một nửa, đến đời con thì sắp không còn gì rồi”*. Tôi hỏi: *“Phương diện nào không còn vậy mẹ?”*. Mẹ chỉ nói một từ chính là: *“Cần kiệm”*. Mẹ nói về bà nội của mẹ: *“Tịnh Du! Con có biết không, bà sống đến chín mươi hai tuổi, cả đời khi đi ra ngoài đường chỉ có một chiếc áo khoác”*. Khi đi ra ngoài, bà khoác vào một cái áo, là một cái áo khoác dài. Mẹ tôi nói bên dưới không phải là quần, ngày xưa mặc giống như một bộ quần áo khoác lên người vậy. Chiếc áo dài rất dài, che cả người. Bà có một đôi giày mang đi ra đường. Bà tự mình thêu một chiếc nón hoa để đội ra ngoài. Bà mặc như thế hết cả một đời người. Khi mẹ nói với tôi, suy nghĩ đầu tiên của tôi là gì? Nhất định là nhà mình hơi nghèo nên mới phải làm như vậy. Mẹ tôi còn muốn tiếp tục nói, thì tôi hỏi: *“Mẹ à! Mẹ ngưng một chút cho con hỏi, có phải hồi trước bà rất nghèo không? Làm sao bà có thể chỉ mặc một bộ đồ được, là thật sao?”*. Mẹ mới nói: *“Thật đấy! Không chỉ vậy, mà nhà bà nội còn rất giàu, không nghèo một chút nào, lúc đông nhất còn thuê cả hàng trăm người làm. Bà còn đích thân dẫn con dâu vào bếp làm cơm cho những người này. Đặc biệt bà rất cung kính, chưa bao giờ đối đãi không tốt với người ở”*. Tôi hỏi: *“Còn có việc gì nữa ạ?”*. Mẹ nói: *“Hồi đó sử dụng nước làm gì giống mấy con ngày nay mỗi ngày tắm một lần, lại còn dùng nước vô tội vạ”*, giống như thầy Hà nói là lãng phí tài nguyên. Mẹ tôi còn nói, ở những đời xa xưa hơn, truyền thống của họ cho rằng, nếu

như bạn lãng phí bao nhiêu nước, thì đến khi bạn chết phải uống hết tất cả nước mà bạn đã lãng phí đó một lượt.

Hôm đó nghe thầy Hà giảng, tôi thật sự rất xúc động. Sau khi tôi nghe hết hai câu nói đó của mẹ, tôi không nói câu nào nữa, đi lên lầu tiếp tục phản tỉnh. Sau mấy ngày, tôi lại trao đổi với mẹ. Mẹ nói: *“Đời trước của mẹ, người phụ nữ làm việc rất giỏi. Thêu thùa, làm ăn, việc nhà, làm nước tương cũng biết. Đến đời của mẹ còn lưu lại một chút, đời con thì một chút cũng không còn”*. Đích thực, việc nấu cơm tôi ít ra còn tạm được, còn lại những thứ khác như dệt, thêu, đan móc thứ gì cũng không biết. Tôi nói: *“Vậy con phải làm thế nào đây mẹ?”*. Mẹ nói: *“Cách duy nhất, nếu có thời gian con hãy tổng hợp ghi chép lại”*. Tôi nói: *“Con không có con gái, sau này có con dâu rồi thì có cơ hội truyền lại đời sau”*. Cho nên khi học tập “Nữ Giới”, tôi có một thẻ hội rất lớn, chính là chữ *“hiếu”*. Thật sự phải nói là truyền từ đời cha đến đời con, đời đời có thể tương truyền, đây gọi là *“hiếu”*. Bất kể là văn hóa truyền thống ưu tú của gia đình, hay là tác phong, hoặc đối với cha mẹ phải có tâm yêu thương. Tất cả đều truyền thừa cho đời sau thì gọi là đạo hiếu.

Sau đó, tôi chia sẻ với nhân viên của mình. Tôi hỏi: *“Quý vị có trao đổi với cha mẹ mình về cuộc sống của tổ tiên mình ngày xưa hay không? Bàn về chuyện của ông cố bà cố, ông sơ bà sơ xem có những gia phong nào tốt không?”*. Những người xung quanh tôi đều lắc đầu nói: *“Chưa từng hỏi qua”*. Tôi mới nói: *“Nếu quý vị có cơ hội nên trao đổi với cha mẹ, nhất định sẽ có lợi ích”*. Khi tôi đang học chương “Ty Nhượng” trong sách “Nữ Giới”, đối với câu: *“Nhẫn nhục chịu đựng, giữ tâm kính sợ”*. Đối với tám chữ này, tôi có ấn tượng rất sâu sắc. Vì sao vậy? Bởi vì bản thân tôi không thể nhẫn nhịn. Đừng nói là nhịn trong tâm, ngay cả miệng cũng không nhịn nổi, có uất ức thì nhất định sẽ nói ra. Tốt nhất là việc gì cũng thuận theo ý tôi, chỉ cần có một chút nghịch ý thì tôi sẽ phân tích, nói lý lẽ với người ta.

Tôi đặc biệt cảm ơn Hiệp hội giáo dục Phật Đà Hồng Kông. Vì sao vậy? Mỗi lần đến là mỗi lần tôi thật sự được giáo dục, được học tập. Lần trước, tôi đến và đem về một cuốn sổ tay nhỏ, hiện tại bên ngoài cũng có. Đó là “Vãng Sanh Ký của Cư sĩ Hoàng Yên Bình” và “Vãng Sanh Ký của Cư sĩ Hoàng Trung Xương”. Tại sao cuốn sổ tay này ảnh hưởng rất lớn đến tôi? Bởi vì tôi nhìn thấy Cư sĩ Hoàng, ông ấy có thể thành tựu là bởi vì ông ấy phát tâm không nói chuyện hơn hai năm. Ông liệt kê ra mười một điều lợi ích khi không nói chuyện. Tôi thì nói chuyện rất nhiều, không sai chút nào. Ví dụ như khi thấy chuyện này không hợp với ý mình, tôi nhất định sẽ phải nói ra để xem bạn xử lý như thế nào. Thấy chuyện kia không đúng, tôi nhất định phải nói. Ở nhà tôi cũng như vậy. Nếu như ba tôi không tắt đèn ở trên lầu và dưới lầu, thì tôi liền nói: *“Ba*

không biết tiếc phước, không tắt đèn”. Sau đó, mỗi ngày tôi đều đọc một lần về những điều tốt khi không nói chuyện. Ba tôi đi đằng trước, thì tôi đi đằng sau tắt đèn.

Hôm đó mẹ tôi có nói là: *“Lúc trước con làm việc gì, có bao giờ con hỏi qua ý kiến của cha mẹ đâu. Từ những việc nhỏ như mua quần áo cho con cái, cho đến việc lớn như kết hôn, muốn làm gì con đều tự ý làm hết. Còn hiện tại, đúng là con có chút thay đổi”*. Mỗi buổi sáng sớm tôi đều đến hỏi ý của mẹ, tôi không cảm nhận ra điều này mà mẹ tôi nói: *“Đến việc hai đứa con của con mặc đồ gì là thích hợp, con cũng hỏi mẹ”*. Mẹ tôi rất vui: *“Mặc bộ này đi, hay là mặc bộ kia đi”*.

Có một thời gian, khi đang tu học tại nhà, bản thân tôi quyết tâm không nói chuyện, còn viết một đoạn văn phát nguyện nói với công nhân: *“Các vị có việc gì thì gửi thư điện tử, nhắn tin cho tôi. Tôi có một trợ lý, tắt cả những cuộc gọi cho tôi, tôi đều chuyển đến cho trợ lý hết, việc gì cũng đừng đến tìm tôi”*. Kết quả có một hôm, chồng của tôi nổi nóng và nói: *“Em làm bộ làm tịch gì vậy? Em có đức hạnh cao thế nào mà điện thoại này không tiếp, điện thoại kia không tiếp vậy”*. Tôi nói: *“Em phải tu, em phải tu thật tốt”*. Chồng tôi nói: *“Em đang hiểu nhầm rồi, đây căn bản không phải gọi là tu. Tu không phải là làm những chuyện như vậy”*. Tôi hỏi: *“Thế phải làm thế nào?”*. Tôi đi xuống dưới lầu, ở đó phản tỉnh lại. Ba tôi qua nói với tôi một câu. Ngày thường tôi thường xuyên chỉ dạy ba mình, tôi khuyên ba hãy nghe Kinh nhiều, nghe nhiều bài giảng của lão pháp sư, không thể không nghe, không nghe sẽ không có trí huệ. Kỳ thực, ba tôi đã từng học lớp bồi dưỡng ở Đại học Thanh Hoa, trước khi về hưu ông từng là cán bộ hành chánh. Hôm đó ba nói một câu làm tôi rất kinh ngạc. Ba nói: *“Lão pháp sư thường xuyên nói bốn chữ, gọi là “tùy duyên diệu dụng”. Con nên tùy duyên, sau đó thì mới diệu dụng được. Tiếp điện thoại cũng không trở ngại việc gì, con tâm bình khí hòa có phải là tốt rồi không?”*. Lúc đó tôi mới nói: *“Ba à! Sao ba lợi hại vậy? Ba nghe được ở trong Kinh nào thế?”*. Ba nói: *“Ba quên mất rồi. Hôm đó con đang nghe, ba đi ở phía sau nghe được, cảm thấy câu này rất hay thì liền ghi nhớ”*. Sau đó tôi đã nghe điện thoại như bình thường. Tôi lật cuốn “Đệ Tử Quy” ra xem, tôi nghiên cứu. Tôi thuộc lớp phân tử trí thức, không phải người thượng căn, cũng chẳng phải người hạ căn, mà là người trung căn. Năm xưa Phật giảng Kinh thuyết pháp đặc biệt là đối trị loại người này.

Tôi nghiên cứu thấy Lão phu tử Lý Dục Tú nói những điều liên quan đến miệng, có bao nhiêu điều nói về lỗi lầm từ miệng mà ra. Tôi vừa mở ra xem thì giật mình. Mọi người có cơ hội thì nên đọc qua. Quý vị xem chương về chữ “tín”, về chữ “cẩn” trong phần “Yêu Bình Đẳng”, rất nhiều đoạn nói về khẩu. Làm sao có thể tránh được tội lỗi từ miệng? Tôi liền suy nghĩ xem, tại vì sao lại phải tránh lỗi từ miệng? Tại vì sao Cư sĩ Hoàng có thể không nói chuyện thì được vãng sanh? Bởi vì ông đã nói rất rõ: *“Miệng*

chính là cửa của họa phước”. Tôi đem cánh cửa này đóng lại, phước đều được giữ lại, họa thì cũng không chiêu cảm đến được. Quý vị xem, giữ lại thì toàn là phước, họa thì không chiêu cảm đến, tốt biết bao! Trong “Đệ Tử Quy” có nói: *“Nói nhiều lời, không bằng ít”*. Ít nói chuyện. Cho nên, tôi ở nhà cố gắng ít nói chuyện nhất có thể. Ví dụ như ba mẹ tôi nói phải làm như thế này, đi ra ngoài phải chạy xe này, phải thế này thế kia. Lời nói của tôi sắp ra tới cửa miệng thì tôi phải nhịn lại, tôi sẽ không phát biểu thêm ý kiến nữa. Mẹ tôi nói: *“Tịnh Du! Tối nay hãy nấu món này”*. Đáng lẽ tôi nghĩ thầm, đã mấy ngày toàn ăn món này, có thể đổi sang làm món cơm được không? Đến cửa miệng thì tôi lại nhịn. Tôi nghĩ: *“Cha mẹ thích món gì thì mình sẽ làm món đó vậy”*. Những việc nhỏ thì bắt đầu làm từ trong nhà, khi làm xong sẽ có hiệu quả. Bởi vì tôi đã nghiệm chứng rồi.

Làm sao để tôi nghiệm chứng? Ở nhà tu học đến nay đã được hơn một tháng, bên ngoài có một nơi tổ chức một sự kiện khá lớn mời tôi đi thuyết giảng, cũng chính là giảng “Nữ Đức”. Thầy cô giáo rất nhiều, người nghe cũng khá nhiều. Sau lần đó trở đi, nếu không có việc gì, hầu như là tôi không nói chuyện. Ngoại trừ trên đài giảng giải, hoặc khi họ nhờ tôi thay phiên làm người dẫn chương trình thì tôi mới nói chuyện, còn lại thì tôi cười trừ. Người ta nói cái gì, *“rất tốt! Rất tốt!”*. Thật sự ai muốn tôi nói chuyện, thì tôi lấy cớ rồi đi ra ngoài. Ra ngoài thì tôi đeo tai nghe mang theo máy MP3 mà bên trong tôi đều lưu trữ bài giảng Kinh, những bài giảng của lão pháp sư và những bài mà trước đây tôi giảng giải với quý vị về “Bồ Tát Tam Trọng Chương”, những bài học về “Hoa Nghiêm”. Tôi nghe nhiều lần, nghe đi nghe lại gần mười lần. Nghe xong rồi cảm thấy mình làm cái gì cũng không đúng, thật sự là có cảm giác đó. Cho nên, sau đó tôi nghe được từ những thầy giáo khác, chính họ truyền đến tôi, nói là cô Trần có sự thay đổi khá lớn, *“cô ấy nói chuyện rất ít, rất tốt, giữ lại được phước báo”*. Điều này có thể giúp quý vị thành tựu công phu nhãn nhục.

Nhãn nhục không dễ chút nào. Đối với hết thầy sự tướng bên ngoài chúng ta đều có thể nhãn nhĩ được, tuy nhiên đối với một người tu học Phật pháp chân chánh, công phu nhãn nhục là gì? Chính là không ngừng tinh tấn, chịu đựng được sự khô khan, đơn điệu trong quá trình tu học.

Lần trước, tôi lại được mời đi thuyết giảng. Khi quý vị cảm thấy hình như cảnh giới của mình đã nâng lên một bước, thì ngay lập tức thử thách lớn hơn sẽ đến. Cho nên có một vị thầy giáo đã từng nói: *“Tất cả là thử thách, xem bạn làm thế nào, đối mặt với thử thách mà không vượt qua được thì vẫn phải làm lại từ đầu”*. Chính là thử thách này luôn lặp đi lặp lại.

Lần thứ hai tôi đi thì tâm thái hoan hỷ, có thể vì đại chúng mà tuyên giảng “Nữ Đức”. Có trên ngàn người tham dự. Tôi ở nhà đã chuẩn bị bài giảng hết một tuần, sau đó ở nhà luyện giảng rất nhiều lần, cảm thấy cái nào thích hợp để nói với đại chúng, có thể thu hút sự quan tâm của mọi người đối với việc giáo dục đức hạnh cho phụ nữ tôi đều liệt kê ra hết. Kết quả là hôm đó khi tôi xuống máy bay, ban tổ chức nói với tôi một câu, cũng không hẳn ban tổ chức, một người nào đó đã nói: *“Xin lỗi cô Trần! Thời gian cho Hội nghị lần này chúng tôi không sắp xếp được, cô không thể giảng được rồi”*. Nếu như lúc trước thì tôi nhất định sẽ rất phiền não, tôi sẽ nói lý lẽ, *“không thể thuyết giảng tại sao không nói với tôi sớm một chút? Ban tổ chức xử lý như thế là không được. Tôi từ nơi xa đi đến đây, ở nhà còn có con nhỏ, còn có người già nữa”*. Nhưng hôm đó tôi rất hoan hỷ, *“đây không phải là bài thi hay sao?”*. Tôi nói: *“Anh yên tâm, tôi nhất định không có một chút tâm oán hận nào”*. Ngồi ở dưới lắng nghe người khác giảng thì tôi hiểu được nhiều thứ hơn là tôi lên thuyết giảng. Tôi có nhiều cơ hội ngồi dưới đài nghe giảng, cho nên tôi đã vui vẻ mà ngồi bên dưới nghe giảng. Tôi nhớ là lúc đó có một thầy đi cùng tôi, ông ấy cảm thấy lạ nên hỏi: *“Sao cô nghiêm túc vậy? Từ trước đến giờ tôi chưa từng thấy cô nghe giảng nghiêm túc đến vậy. Vì sao vậy?”*. Tôi nói: *“Phật Bồ Tát an bài cho tôi đến đây là phải ngồi nghiêm túc để nghe giảng, nên tôi nhất định phải làm tốt công việc này. Tôi nghiêm túc nghe giảng để xem thầy giáo khai thị cho tôi những gì”*.

Bao gồm cả việc đến Hồng Kông lần này, tôi không có bất cứ sự chuẩn bị gì để báo cáo với mọi người. Tôi chính là đến để tu học, để nạp năng lượng. Tôi rất giống miếng bọt biển, đặc biệt nghiêm túc nghe bài giảng của thầy giáo Hà. Tôi nghĩ thầm, thầy hôm nay giảng đề tài “Thấy người nhan sắc, tâm khởi ý niệm chiếm đoạt”, tôi rất muốn nghe. Nếu tôi thuyết giảng thì tôi không được nghe rồi, về nhà lại phải bổ sung bài học này. Cho nên, thử thách này bạn tự nhiên vượt qua. Vậy thì, việc này so với việc thuyết giảng có hiệu quả lớn hay nhỏ hơn? Rất lớn. Bởi vì khi tôi quay về, trong ban tổ chức có một vị thầy nói: *“Cô Trần à! Hai tháng nay cô tu học có tiến bộ đó. Tuy là cô không thuyết giảng nhưng chúng tôi nhận ra được”*. Lúc đó tâm tôi có một chút hoan hỷ, sau đó lập tức nghĩ đến câu: *“Thường sanh tâm kính sợ”*, không được sanh tâm hoan hỷ. *“Thận trọng dè dặt, như bước trên băng mỏng”*. Lúc đó tôi nói với thầy bên ban tổ chức là: *“Tôi thật sự rất tệ”*. Thầy bên ban tổ chức mới nói: *“Lần này bài thi đưa ra cho cô rất khó, nhưng cô đã hoàn thành rất tốt”*. Tôi nói: *“Không có đâu, kỳ thực tôi biết bản thân mình còn kém rất xa”*. Bởi vì câu nói của ba tôi cứ mãi bên tai tôi: *“Con làm việc ở bên ngoài còn coi được, ở nhà thì không được tốt”*.

Nhà là gì? Nhà chính là gốc rễ. Gốc rễ còn không vững, cho dù bên ngoài có đẹp đến đâu, cũng giống như cành hoa trong bình vậy, đều vô dụng. Cho nên, tôi đặc biệt cảm

ân ba của mình. Nên trong lần thuyết giảng đó, tôi đã nhắn cho ba một tin nhắn nói là: *“Ba ơi! Con thật sự rất biết ơn ba. Con không biết làm sao báo đáp ân của ba. Nhân ngày Lễ Phụ Thân, con quỳ lạy ba được không?”*. Khi tôi quay về, ba tôi đã nói một câu: *“Tịnh Du à! Con học đã bao lâu nay, đạo lý đơn giản như vậy mà con vẫn không hiểu, chúng ta là người một nhà, cần gì phải cảm ơn chứ? Lão pháp sư khi giảng Kinh thường nói, cái gì gọi là người một nhà, cái gì gọi là một thể. Tay trái của bạn bị ngứa, thì tay phải của bạn sẽ gãi cho tay trái. Tay trái có nói tôi cảm ơn bạn, tôi biết ơn bạn hay không? Không có, không cần phải nói. Răng cắn trúng đầu lưỡi, lưỡi có đánh nhau không, có giận hờn không? Không có!”*. Hôm đó tôi thực sự khóc, tôi cảm thấy rất xấu hổ. Tôi cảm thấy trước đây tôi rất khinh thường cha mẹ, tôi cảm thấy học thức của mình rất cao, sự nghiệp lại rất lớn, cha mẹ không có dạy dỗ tôi gì cả.

Hai tháng nay tôi đặc biệt cảm nhận sâu sắc, tại vì sao họ có thể trở thành cha mẹ của tôi? Họ không chỉ có ân đức đối với sinh mạng này của tôi, mà tôi không có cách gì để báo đáp ân sinh thành. Quan trọng nhất chính là ân cha mẹ dạy dỗ, thật sự là từng giây từng phút họ đều dạy dỗ tôi. Ba tôi nói: *“Ba ngẫu nhiên nghe được sư phụ ngài thường hay nói, “quý vị phải làm cho được, quý vị phải làm cho được”. Cho nên Tịnh Du con không thể từ sáng đến tối cứ nghe Kinh mãi trên lầu. Làm sao để làm được đây? Tâm của con phải đồng nhất với tâm của cha mẹ, đồng nhất với tâm của chồng con, đồng nhất với tâm của con con. Nếu con có thể đạt đến nhất tâm, thì con thông rồi”*. Lời nói này khiến tôi suy tư rất lâu. Bởi vì có một vị thầy giáo ở Đại Liên cũng nói tương tự. Hiện giờ thầy ấy đang thuyết giảng hoằng dương văn hóa truyền thống ở khắp nơi trên toàn quốc, thầy tên là Vương Hy Hải. Thầy Hy Hải được công nhận là một trong số “Mười nhân vật làm cảm động toàn Trung Quốc”. Người cha già của thầy từ lâu đã nằm liệt giường, sống thực vật. Thầy chăm sóc cho cha của mình. Vì phải chăm sóc cho cha nên thầy đã nghỉ việc, từ bỏ cơ hội xuất ngoại, thầy vẫn chưa kết hôn, toàn tâm toàn ý hầu hạ cho cha mình gần ba mươi năm. Thầy liên tục chăm sóc cha mình đến khi cha thầy tám mươi hai tuổi, tự tại rời khỏi thế gian. Thầy là một trong thập đại hiếu tử làm cảm động Trung Quốc. Thầy Hy Hải nói với tôi: *“Tịnh Du! Điều gì mới chính là niềm vui thực sự của cô? Không phải là cô đếm xem mình có bao nhiêu tiền, không phải vậy, không phải là cô ở đó hưởng thụ. Bản thân mình rất sung sướng, đi dạo, làm đẹp, không phải như vậy. Mà thật sự đó là đối với những người bên cạnh cô, như cha mẹ cô, chồng cô, người thân của cô, con của cô. Chính vì sự có mặt của cô nên họ đều vui vẻ. Sau đó cô thấy họ đều rất vui vẻ, thì cô cũng sẽ rất vui vẻ. Đây là niềm vui thật sự”*.

Lúc ấy tôi có hỏi thầy Hy Hải: *“Sao thầy lại làm được như vậy?”* thầy nói: *“Chỉ cần một cái tâm. Ví dụ như chồng của cô, tâm của anh ấy nghĩ gì cô đều biết rõ, cô đều có*

thể đoán được. Tâm tư của cha mẹ là gì cô đều hiểu được. Sau đó, cô có thể từng giây từng phút làm theo những gì mà tâm họ muốn, đương nhiên họ sẽ rất hoan hỷ”. Tôi nói: “Nếu như họ làm trái với luân lý, không phù hợp với ngũ luân đại đạo, không phù hợp với ngũ thường thì sao?”. Thầy Hy Hải nói: “Vậy thì vấn đề vẫn là ở cô! Bởi vì cô phải nghĩ ra phương pháp có thể khiến họ hoan hỷ vui vẻ làm theo những gì cô cho rằng là đúng. Chính là phương pháp của cô có vấn đề, không phải họ có vấn đề”. Tôi nói: “Thế thì, nói qua nói lại cũng là vấn đề ở tôi sao?”. Thầy nói: “Đúng rồi! Quan trọng nhất chính là cô hãy buông xuống cái tôi của mình, không nên nghĩ đến bản thân mình nữa”. Thầy nói khi thầy hầu hạ cha mình thì thầy không còn cái tôi nữa, hoàn toàn có thể trở thành một thể với cha của mình. Cha của thầy không thể nói chuyện, nhưng thầy biết cha của mình ngứa chỗ nào, khi nào phải trở lưng, khi nào cần uống nước. Chưa bao giờ cha của thầy phải dùng ống thông đàm. Mỗi lần thầy dùng ống thông đàm hút đàm ra cho cha mình, thầy canh lúc cha mình thở một hơi thì thầy hút đàm ra, hút vào trong miệng mình. Mỗi lần cha thầy đi đại tiện, thầy cũng rất hạnh phúc mà đưa lên ngữi, “phân hôm nay rất tốt, không khô, cũng không loãng”. Thân thể của cha thầy rất khỏe mạnh.

Ở Đại Liên có một bệnh viện rất nổi tiếng. Thầy dẫn cha mình đi tái khám, khi đó bác sĩ điều trị chính ở bệnh viện đã nói: “Anh Hy Hải! Với khả năng của anh bây giờ (anh Hy Hải không có văn hóa) trình độ hộ lý của anh có thể đến Đại học Y khoa giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành hộ lý được rồi đó”. Cho nên, sau khi phát tâm chân thành hiếu thảo, không có điều gì là không thông. Câu nói trong “Hiếu Kinh” thật sự rất đúng: “Thông ư thần minh, quang ư tứ hải”.

Tôi đặc biệt cảm ân, cảm thấy mình rất may mắn có cơ hội được tiếp xúc với những vị thiện tri thức. Chính là câu nói trong “Đệ Tử Quy”: “Yêu bình đẳng, gần người nhân”. Tại sao “yêu bình đẳng” ở phía trước, còn “gần người nhân” ở phía sau. “Đệ Tử Quy” đều có thứ tự. Quý vị xem “Nhập Tắc Hiếu” là chương đầu tiên. Tôi đã suy nghĩ về điều này rất lâu, xin chia sẻ tâm đắc này cho quý vị. Đó là vì, khi bạn đem tâm yêu thương cha mẹ mở rộng ra thành tâm yêu thương mọi người xung quanh, thì bạn mới có thể thực sự có được tâm cung kính. Bạn đem tâm cung kính này thân cận người hiền thì bạn mới được thọ dụng, ngược lại thì làm sao thọ dụng được đây? Người hiền ở ngay bên cạnh bạn, bạn cũng không xem ra gì, cuối cùng nghe không lọt tai, bạn không học được thứ gì cả. Tôi chia sẻ với mọi người là bản thân tôi có tập khí phiền não rất nặng, thật đấy! Tôi cứ ngưỡng mộ những vị đại đức lão sư, như giáo sư Chung tôi rất ngưỡng mộ. Bản thân tôi rất muốn thay đổi, cho nên tôi suy nghĩ rất nhiều phương pháp, kiên định thực hiện nó. Đã rất nhiều năm rồi, gia đình tôi không có xem báo chí,

từ trước đến giờ không xem tivi, nếu như xem thì chỉ xem phim về văn hóa truyền thống .

Khi học tập đức tính cung kính khiêm nhường, tôi nghĩ làm sao mình có thể vừa hiểu về mặt lý, mà đối với mặt sự cũng có thể làm được. Làm sao từ trong tâm tôi có thể hiểu được một cách triệt để. Khi mới bắt đầu thì tôi lạy Phật. Lần trước, tôi đã chia sẻ qua với quý vị rồi.

Qua quá trình hai tháng tu học, lần đầu tiên trong cuộc đời tôi hạ quyết tâm dẫn theo con tôi đi ra ngoài làm công quả. Tôi chưa làm qua công việc này. Những thầy cô giáo thuyết giảng về văn hóa truyền thống nói chính là làm công quả. Kỳ thực, khi đi ra ngoài thì được rất nhiều người tôn sùng, tâm ngã mạn tự cao của mình càng ngày càng nặng. Cho nên, ngày chủ nhật tôi dắt theo con của mình đi đến một ngôi chùa ở Đại Liên để cọ rửa nhà vệ sinh. Quý vị thử nghĩ xem, lúc trước ngay cả nhà vệ sinh trong nhà tôi còn chưa cọ rửa qua. Nói thật lòng, tôi hạ quyết tâm rất lớn. Sau đó, tôi lái xe và nói với cha mẹ. Cha mẹ tôi cũng rất hoan hỷ, họ nói rất tốt. Ba tôi còn đặc biệt mua cho tôi một cây kẹp rác rất dài. Ba nói: *“Con dẫn đứa lớn vào trong nhà vệ sinh cọ rửa, ba với mẹ con dẫn theo đứa nhỏ đi nhặt rác ở bên ngoài chùa. Đến giờ thì chúng ta cùng nhau đi ăn, ăn xong rồi về nhà. Làm nguyên một buổi sáng, rất tốt!”*. Kết quả là lần đầu tiên khi cọ rửa nhà vệ sinh, lúc đó thật sự tôi có cảm xúc rất lớn. Nói thật lòng là khi tay đeo găng tay, vừa cầm cây cọ lên thì ngửi được cái mùi rất nồng. Tôi cứ tưởng là chỉ có một cái nhà vệ sinh, đến đây rồi mới biết là tự viện rất lớn, có hai khu vệ sinh công cộng. Bên nữ tổng cộng có đến tám phòng. Ngoài tám phòng ra, con tôi còn phải cọ rửa bồn vệ sinh. Trước tiên tôi dạy con cách cọ rửa, sau đó chúng tôi chia nhau ra làm việc. Kết quả, tôi vừa cọ được một lúc thì có người đi vào nói: *“Đừng có làm nữa, toàn nước không à, qua bên kia làm đi, tôi phải đi vệ sinh”*. Khi đó tôi mới nghĩ: *“Tại sao tôi lại đến đây làm gì, ở nhà tôi có thể nhàn nhạ rất sung sướng. Thật là! Tôi nghĩ dù gì cũng đã đến đây, nên thôi không lên tiếng, sau đó nhường cho cô ấy”*. Một lúc sau lại có một người vào, nhìn tôi rồi nói: *“cô làm việc ở đây à?”*. Tôi nói: *“ không phải ạ!, cô ấy nói: “không phải à?”*. Lúc đó tôi mới nghĩ: *“Mình có nên tiếp tục hay không?”*. Nghĩ đi nghĩ lại, cuối cùng tôi cũng kiên định tiếp tục, vì phải thay đổi bản thân, hãy làm thôi. Dù gì cũng phải luyện tập từ đây, mặc người ta muốn nói gì tôi vẫn cọ rửa từng phòng vệ sinh. Sau đó tôi tịnh tâm trở lại, cầm cây cọ bắt đầu cọ rửa phòng vệ sinh. Thật sự có cảm giác như đang cọ rửa bản thân mình, bao lâu nay tâm mình đã tích lũy những thứ ô uế, rất khó cọ sạch. Khi cọ đến cuối cùng thì trong tâm tôi cảm thấy phiền não tập khí của con người mình thật sự rất khó thay đổi. Nếu như không có tâm kiên định vững vàng như trong “Liễu Phàm Tứ Huán” đã nói, nếu không có cái tâm dũng mãnh, tâm kính sợ, tâm hổ thẹn, thì rất khó quay đầu thay đổi.

Tôi suy đi nghĩ lại nhiều lần, tại sao cần có tâm kính sợ? Bởi vì tôi biết khi tôi học Phật nhiều năm, hiểu được nhân quả, với nghiệp mà tôi đã tạo thì tương lai tôi nhất định sẽ phải đọa vào ác đạo. Thật sự là tôi thấy sợ hãi, mỗi lần đọc “Kinh Địa Tạng” tôi đều rất sợ. Tôi không muốn đến nơi đó. Bởi vì tôi biết, khi tôi học Đại học tôi rất thích học Triết học. Tôi cứ liên tục nghĩ, tại sao con người lại đến thế gian này? Thân thể của con người có thật sự tồn tại? Rốt cục có linh hồn không? Cái gì là tôi? Đây là những vấn đề thường gặp phải trong Triết học, chính là bản thể, là mối quan hệ giữa thế giới vật chất và thế giới tinh thần.

Lần đó tôi đã đọc một lượng lớn sách Triết học. Như sách của Niết-chê (Nietzsche), Socrates, triết học của cổ Hy Lạp tôi đều đọc qua hết, tu học rất nhiều môn, nhưng không đạt được kết quả gì. Tôi thích Phật học, đích thực là ban đầu tôi đã đem Phật học ra nghiên cứu. Bởi vì tôi cảm thấy nó so với Triết học nói thấu triệt hơn. Tôi còn có tâm lý là xem Phật học như một thứ tiêu khiển cho qua thời gian, tôi cảm thấy như vậy. Sau này khi nghe giảng đi giảng lại thì tôi thấy rất sợ, bởi vì con người thật sự không có chết, người chết thì chưa có hết. *“Mọi thứ không thể mang theo được, chỉ có nghiệp theo thân”*. Thiện nghiệp thì tôi không có, ác nghiệp thì rất nhiều. Tôi sợ hãi, làm sao để sửa đổi đây? Tôi phải kiên trì.

Làm đến giữa chừng con tôi mệt quá không làm nổi, nó nói: *“Mẹ ơi! Chúng ta có thể đi nhặt rác được không, cũng làm công quả mà!”*. Tôi nói: *“Con à! Không được!”*. Con tôi hỏi là vì sao vậy? Tôi nói: *“Mẹ rất ngạo mạn, con nhất định phải cùng với mẹ dùng phương pháp này đối trị tính ngạo mạn của mẹ”*. Chúng tôi đến chùa làm hết ba lần, lần thứ hai đi thì đỡ hơn nhiều rồi.

Sau này thầy Hy Hải có nói với tôi: *“Cọ rửa nhà vệ sinh thì phải kiên trì. Đây là việc rất tốt!”*. Cho nên tâm dũng mãnh này phải kiên định. Nguyên nhân có thể làm được việc này chính là bạn có tâm hổ thẹn và tâm kính sợ, nó sẽ thành tựu tâm dũng mãnh của bạn. Lần này tôi đến, đem về cuốn “Chư Kinh Phật Thuyết Địa Ngục Tập Yếu”. Hôm qua, tôi đứng đây xem được vài đoạn. Tôi quyết định khi đi về có thời gian nên xem nhiều hơn. Tôi biết được có nhân quả nhưng không tin sâu. Bởi vì bạn tưởng tượng không ra bạn trông ác nhân này sẽ gặt được quả báo gì. Không thấy được quả báo, nên bạn rất dễ khinh thường, xem nhẹ, không xem ra gì cả.

Hôm đó, nghe thầy Hà thuyết giảng tôi rất cảm động. Vì sao vậy? Hồi trước tôi rất sợ sét đánh. Khi tôi lên Đại học, sợ đến mức độ nào? Đến nỗi nếu như có tiếng sét, tôi liền chui vào trong chăn của người khác. Người ta hỏi tôi làm sao vậy? Tôi mới nói là hề nghe được tiếng sét thì lông tóc dựng đứng. Tôi rất sợ tiếng sét đánh. Thậm chí ngay trong giấc mơ, tôi đã mơ thấy thần thiên lôi trách mắng tôi. Tôi không biết tại sao,

nhưng mấy năm nay tôi không còn sợ nữa, đặc biệt là năm nay tôi không còn sợ sét đánh. Như ngày hôm đó ở Đại Liên có sét đánh, tôi mới cảm thấy kỳ lạ. Tôi hỏi: *“Tại vì sao lần này tôi không sợ vậy?”*. Kết quả là nghe bài giảng của thầy Hà tôi đã hiểu ra. Thầy giảng rất rõ: Lãng phí ngũ cốc chiêu cảm tiếng sét, người đó sẽ sợ hãi. Khi tôi học Đại học, nếu như tôi không thích ăn món nào, tôi chỉ thử một miếng rồi sẽ vứt cả một tô cơm và đồ ăn vào thùng rác, không có cảm giác gì. Hơn nữa, khi tôi ăn cơm thường chỉ ăn một nửa, ăn phần ở giữa, bởi vì tôi nghĩ cơm bên rìa không ngon. Phần rìa còn lại tôi đem đi đổ. Lúc trước, đi ăn ở tiệm tôi không bao giờ mang về, bởi vì tôi cảm thấy đồ ăn thừa rất bẩn, không thể ăn đồ thừa, lãng phí ngũ cốc không kể xiết. Thật sự tôi cảm thấy, vì việc đó mà tôi vẫn còn một chút kiên định tin tâm để sửa đổi. Bởi vì, tôi sợ mình sẽ chiêu cảm lấy ác báo, rất sợ hãi. Thì ra hôm qua thầy Hà nói, bởi vì hai năm trở lại đây tôi đã làm được từng chút một. Lúc mới bắt đầu tôi cho rằng mình tiết kiệm, nhưng những lúc cơm bị thiu thì tôi cũng sẽ đem đổ. Đích thực là đồ ăn dư của con ăn không hết tôi sẽ đổ bỏ.

Nhưng sau khi tôi tu tập “Nữ Đức”, khi cha mẹ tôi đến ở cùng, ba tôi đặc biệt làm một sọt rác nhỏ, gọt xong vỏ táo, vỏ dưa, kể cả những hạt cơm rơi dưới đất đều nhặt bỏ vào sọt rác đó. Tôi mới hỏi ba: *“Ba à! Ba muốn làm gì vậy?”*. Ba nói: *“Ba đem những thứ này đưa ra ngoài, ử một thời gian thì sẽ thành phân bón”*. Bởi vì phía trước nhà chúng tôi lúc trước trồng hoa, có một vườn hoa. Hai tháng sau khi ba tôi đến, ở những khu đất trống ba tôi đều trồng rau xanh, bắp cải, bí đỏ. Ba tôi đem phân vừa ử xong, bao gồm sữa của đứa con út của tôi vừa uống hết, ba tôi lấy nước tráng qua, sau đó đều đem tưới cho hoa, cho rau. Ba tôi còn hay nói những câu cảm ân như: *“Các bạn hãy phát triển cho tốt, những loại phân bón này không biết có hợp khẩu vị hay không”*. Hoa nở rất đẹp, rau cũng phát triển rất tốt. Đến mùa hè, hầu như chúng tôi đều ăn rau cải ở nhà trồng. Cho nên, bây giờ tôi thật sự không còn sợ sét đánh nữa, ngày trước thì rất sợ.

Tôi cùng cô giáo Mỹ Huệ cũng thỉnh cuốn “Cảm Ứng Thiên Vực Biên”, quyết định đem về nhà tu học, xem từng câu chuyện, từng câu chuyện một. Người ta không biết nên mới dám tạo ác, mới không biết sợ. Sau khi biết rõ rồi thì huân tập nhiều lần. Nghe giảng một lần không được thì nghe hai lần, hai lần không xong thì nghe giảng mười lần. Không được nữa thì bạn sẽ giảng lại cho người khác mười lần. Cuối cùng thì cũng hiểu rõ, hóa ra là như thế này. Đích thân tôi đã trải nghiệm rồi.

Cho nên chúng ta học văn hóa truyền thống cũng tốt, học “Đệ Tử Quy” cũng tốt, quan trọng nhất là phải hiểu được nhân quả. Nếu như không tin nhân quả, hoặc không hiểu rõ về nhân quả, thì thực sự mỗi ngày bạn luôn tạo ra ác nghiệp nhiều hơn thiện nghiệp.

Hiện nay, cũng có lúc ba tôi nói với tôi: *“Con hiện tại cũng đang phạm lỗi, cũng may là so với lúc trước con có ưu điểm là con biết quay đầu ngay lập tức, con biết con đã sai”*. Chúng ta thường hay làm những việc sai trái nhưng không biết đó là sai trái, còn cho rằng là rất đúng, như việc dạy con trẻ. Tôi luôn nghĩ rằng trẻ con là trẻ con, tôi là tôi, tôi phải phê bình nó, tôi phải nói nó, tôi phải dạy dỗ nó. Tôi tu học ở nhà hai tháng nay có một trải nghiệm rất lớn, không phải dạy trẻ kiểu như vậy. Bạn thay đổi rồi, thì nó sẽ thay đổi.

Bạn với con trẻ cũng giống như thân thể của bạn và hình bóng của bạn vậy. Khi bạn đứng thẳng, thì mặt trời rọi xuống bóng của bạn mới đứng. Nếu thân của bạn nghiêng, thì mặt trời rọi xuống bóng cũng nghiêng. Cho nên, khi nói về việc giáo dục đức hạnh của phụ nữ, Tổ sư Ấn Quang đã từng nói qua một câu rất Kinh điển. Ngài nói, mẹ và con cũng giống như vàng được nung chảy thành khuôn vậy. Dem vàng nung chảy ra, rồi đổ vào trong khuôn, khuôn đó hình thù như thế nào thì hình dạng của vàng cũng như thế đó. Ví dụ như khuôn là hình cột, thì nhất định sẽ tạo ra vàng cây. Khuôn là hình đỉnh vàng, thì nhất định sẽ tạo ra đỉnh vàng. Ngài nói cái khuôn này chính là người mẹ, người con chính là vàng.

Tại sao tôi nói tôi đặc biệt xúc động? Bởi vì sau ba ngày kể từ khi tôi đập đầu xin lỗi với mẹ, vào một buổi tối, đứa con út của tôi chủ động cầm một cái khăn đứng bên cạnh ba của tôi. Ba tôi lúc đó đang rửa chân, cũng không để ý. Ba tôi mới nói: *“Con muốn làm gì đó?”*. Nó mới nói: *“Ông à! Khi nào ông rửa chân xong con muốn lau chân cho ông”*. Nó chỉ hai tuổi rưỡi, chưa đến ba tuổi. Ba tôi rửa xong rồi thì nó đã rất chăm chú lau từng bàn chân, từng ngón chân cho ba tôi. Sau khi lau sạch sẽ rồi thì nó đem dép mang vào cho ông. Sau đó nó nói với anh nó: *“Anh đem đổ nước đi, em bưng không nổi”*. Anh nó liền đem nước đổ đi. Sau đó ba tôi rất là vui, niềm hoan hỷ đó không gì so sánh nổi. Ngày hôm sau, khi gặp chồng tôi, ba liền nói với anh là: *“Đứa con này của con đúng thật là ...”*. Bởi vì ba tôi cũng có hai đứa cháu nữa. Tôi có hai đứa em trai, là song sinh. Ba tôi mới nói: *“Con xem hai đứa cháu nội của ba, chúng cũng ba bốn tuổi rồi, lúc trước ở bên cạnh ba không có đứa nào rửa chân giúp ba hết”*. Ba tôi rất vui.

Đứa con lớn của tôi có vẻ tủi thân, bởi vì chúng tôi đang khen đứa em nên nó đứng đó không lên tiếng. Sau đó, tôi hiểu được tâm ý của nó, tôi nhẹ nhàng gọi nói qua một bên, tôi nói: *“Con à! Mẹ nói cho con nghe một bí mật. Thật ra bà ngoại của con vẫn chưa từng được ai rửa chân. Em của con không phải là người đầu tiên rửa chân cho ông hay sao? Tối hôm nay con có thể là người đầu tiên rửa chân cho bà. Con còn có thể chủ động bưng nước đến rửa chân cho bà. Con làm còn tốt hơn so với em con. Đừng nói với bà là mẹ nói chuyện này với con nhé. Con cứ nói với bà là con nghĩ ra như*

vậy”. Kết quả là đến tối, nó cứ hỏi, “*bà mấy giờ mới ngủ, bà mấy giờ mới rửa chân?*”. Mẹ tôi mới nói: “*Con muốn làm gì vậy?*”. “*Con chỉ hỏi thôi ạ*”. Cuối cùng mẹ tôi cũng nói: “*Bà muốn rửa chân rồi, con có chuyện gì không?*”. Con nó nói: “*Bà cứ ngồi ở đó, con đi lấy thau nước*”. Sau đó đích thực là nó đã làm theo lời của tôi. Mẹ tôi rất vui. Mẹ tôi nói nó làm còn tốt hơn so với em nó, còn làm cả mấy việc từ rửa chân đến cọ chân, mẹ rất vui.

Cho nên, bản thân tôi suy nghĩ rất lâu, chúng ta là người làm mẹ mà cứ luôn trách móc con mình không tốt, cứ luôn cảm thấy trẻ con rất khó dạy bảo, trẻ con không hiểu thuận. Thật sự là tôi chưa bao giờ phản tỉnh lại chính mình. Bởi vì khi nhìn thấy những khuyết điểm của con mình, cũng chính như là nhìn thấy khuyết điểm của chính bản thân mình vậy, chỉ là chính mình ngại không dám thừa nhận, không dám đối mặt.

Lần này trước khi tôi đến Hồng Kông, con tôi đã viết cho tôi một bức thư. Đứa con lớn của tôi, bởi vì nó đã vào tiểu học lớp một, trong hai ngày này nó đang thi cuối kỳ, hôm qua đã bắt đầu thi. Nó biết tôi có chút lo lắng, nên nó đã viết cho tôi một tờ ghi chú vuông vức ngay ngắn. Nó nói: “*Mẹ thân yêu! Mẹ đi Hồng Kông chăm chú nghe giảng nhé, con ở nhà sẽ thi thật tốt để mẹ yên tâm*”. Tôi rất cảm động. Bởi vì nói thật lòng, chúng ta có thể cảm ân cha mẹ, nhưng có biết cảm ân con của mình hay không? Lúc trước, tôi cảm thấy hai đứa con của mình rất phiền toái, tôi thấy nếu tôi không có chúng nó tôi sẽ sống tốt hơn nhiều, sẽ vô lo vô ưu, tự do tự tại. Hiện tại, chính ngày hôm đó đã khiến tôi suy ngẫm, tại sao tôi có hai đứa con này? Bởi vì tôi thiếu rất nhiều bài học, kiếp này ông trời ban cho tôi hai vị thầy. Trẻ con cũng là thầy, ông trời phái xuống bên cạnh để thành tựu cho tôi.

Lần trước khi tôi giảng bài, tôi còn nhắc đến, tôi phải nhẫn nhịn, đối với tất cả mọi người đều phải nhẫn nhịn. Sau khi quay về, đối với cha mẹ thì tôi dần dần có thể làm được. Khi bạn làm không được trọn vẹn thì luôn sẽ có thử thách. Tôi cứ nghĩ mình làm rất tốt, kết quả là đứa con út liên tục mấy đêm liền không hiểu lý do gì cứ khóc suốt. Ngày đầu tiên tôi có thể chịu được, ngày thứ hai thì tôi cảm thấy rất phiền. Tôi mới hỏi con: “*Không bị bệnh cũng không có chuyện gì, con khóc làm gì chứ?*”. Ngày hôm sau mẹ tôi thức dậy thì nói với tôi, bởi vì chúng tôi ở sát vách, ngay lầu một. Mẹ tôi nói: “*Cháu út đêm hôm qua ngủ không được ngon giấc*”. Tôi nói: “*Dạ đúng rồi mẹ, mẹ cũng nghe thấy à?*”. Mẹ tôi nói: “*Quan trọng nhất là mẹ xem biểu hiện của con. Đêm đầu tiên con còn tốt, ngày thứ hai đã nhịn không nổi, vậy làm sao được?*”. Sau đó tôi mới nói chuyện với đứa con út. Tôi nói: “*Con có thể không khóc được không? Con muốn làm gì đây?*”. Đứa con út của tôi rất thông minh, không hiểu tại sao nó nói với tôi một câu khiến tôi rất kinh ngạc. Nó nói: “*Dạ con đến để thành tựu mẹ*”. Tôi mới nói: “*Vậy được rồi, vậy mẹ sẽ bình thân mà chịu đựng*”. Khi ý niệm của tôi vừa chuyển

đổi, thì con nó không khóc nữa, đều trở lại bình thường. Cho nên, trải nghiệm mà tôi muốn báo cáo cho quý vị là gì? Chúng ta thường nói đến phiền não và trí tuệ chính là bờ đê, cũng giống như mặt úp và mặt ngửa của bàn tay vậy, khi quý vị vừa chuyển ý niệm trở lại thì thử thách sẽ không còn nữa. Bởi vì khi quý vị nghĩ nó là như vậy, nó đến để thành tựu tôi đấy, thì ý niệm này của bạn là ý niệm của trí tuệ, không phải ý niệm của phiền não. Nếu quý vị không còn nghĩ đến những phiền toái đang liên tục xảy ra, thì thử thách sẽ không còn, sẽ vượt qua thử thách. Nếu như quý vị muốn nâng cao cảnh giới, thì sẽ còn những thử thách khó khăn hơn nữa tiếp tục xuất hiện, quý vị sẽ ở trong đây mà luyện tập. Mỗi lần một chuyển đổi, chuyển đến cuối cùng thật sự là như lời sư phụ đã nói: *“Đối với thuận cảnh không có một tơ hào ý niệm tham luyến”*.

Thuận cảnh là gì vậy? Thuận cảnh là cái mà chúng ta thường ngày hay nói, những người mình gặp đều là những người mà mình ưa thích, những lời nói xung quanh đều là những lời mà mình thích nghe, không lo lắng về chuyện ăn uống, quý vị không có tham luyến. Đây cũng là khảo nghiệm. Nghịch cảnh là gì? Không phải là đại họa đại nạn gì, mà chính là đối với những chuyện vật vãnh thường hay xảy ra trong gia đình bạn xem thấy việc gì cũng đều vừa mắt, không phải nhìn việc nào cũng không vừa ý. Thấy người này tại sao đi vệ sinh không dội nước, thấy người này tại sao mới ra ngoài mà lớn tiếng thế, thấy người kia tại sao mặc đồ không có thẩm mỹ gì, lại thấy người nào đó đầu tóc sao rối bù, lại còn ngửi được mùi của người khác.... Thật sự ý niệm chuyển rồi thì cảnh giới sẽ thay đổi.

Bởi vì ban đầu tôi đã từng gặp qua tình cảnh như vậy, tự cho mình rất sạch sẽ. Có một vị thầy dạy văn hóa truyền thống, tôi cứ cảm thấy người thầy đó có mùi, mỗi lần tôi đều tránh rất xa. Kết quả có một ngày tôi đã làm thử nghiệm, thử xem thầy là Phật Bồ Tát, tìm những ưu điểm của thầy. Dù gì thầy cũng có duyên với tôi, chúng tôi luôn ở cùng một nơi, nhất định là thầy đến để chỉ dạy tôi bài học gì đây. Tôi tìm kiếm. Khi tôi tìm ra được những thứ tốt đẹp ở thầy, tôi thật sự rất kinh ngạc. Tôi nói, quả thật là thầy đến để đối trị tật xấu của tôi, để tôi phát hiện ra những khuyết điểm và vấn đề của bản thân mình. Thầy có đức hạnh rất tốt. Đột nhiên có một ngày, tôi mới ý thức được sao tôi lại không ngửi được mùi cơ thể của thầy nữa. Thật là tôi muốn ngửi cũng ngửi không ra, vẫn là như vậy. Cho nên mùi ở đâu ra? Ở trong tâm của mình phát ra, không phải bên ngoài.

Quý vị cảm thấy bên ngoài dơ bẩn, quý vị cảm thấy người bên ngoài đều không phải là người tốt, quý vị cảm thấy con mình không tốt, quý vị cảm thấy cha mẹ chồng của mình không tốt, chính là tâm của bản thân quý vị không tốt. Khi tâm quý vị không còn ý niệm xấu này, nhất định mọi thứ sẽ khác. Thay đổi khá là khó. Tôi cảm thấy tôi có được lợi ích gì? Hai tháng nay tôi rất ít đến công ty, mỗi buổi sáng đều nghe Kinh, buổi

chiều có lúc cũng nghe Kinh, có lúc thì soạn bài, cả buổi chiều nghiên cứu “Nữ Giới”, buổi tối lại nghe Kinh.

Tôi đã hiểu được câu nói, chính là câu nói thường gặp trong bài giảng của Sư phụ. Chính miệng Ngài nói: *“Tôi ngày nào cũng ở cùng Phật Bồ Tát, nên tôi lúc nào cũng vui vẻ”*. Trong phút chốc tôi chưa cảm nhận được sự hoan hỷ đó, nhưng tôi có cảm giác phiền não đang giảm bớt từng chút một. Sau đó có vẻ như mình đã hiểu ra một chút một đạo lý nhỏ. Con người ta khi hiểu được đạo lý, lợi ích lớn nhất chính là biết bản thân mình sai rồi, thật sự đã sai. Không phải nói trên miệng là tôi sai rồi, tôi sẽ sửa đổi, không phải như vậy. Ngày trước của tôi là như thế. Chồng của tôi mới nói: *“Em sai ở đâu?”*. Tôi nói: *“Chỗ nào em cũng sai cả”*. Anh ta nói: *“Em nói cụ thể xem”*. Tôi mới nói: *“Không có gì để nói cả”*. Anh nói: *“Vậy thì em vẫn chưa nhận thức được”*. Tôi quay người bỏ đi. Đó chỉ là ngoài mặt, chỉ là hình thức. Cho nên, hiểu lý rất quan trọng. Sau khi hiểu rõ lý rồi, bản thân phải chân thật đi thực hiện. Sau khi phản tỉnh lại, thì đó mới gọi là thật sự học tập.

Bởi vì khi tôi học “Nữ Giới”, tôi thường xuyên phải tra “Thuyết Văn Giải Tự” để xem tổ tiên chúng ta khi sáng tạo ra mỗi chữ cái thì họ có hàm ý gì bên trong. Kết quả là sau khi tôi tra xong từ “*học*”, tôi rất ngạc nhiên. Trong cuốn “Thuyết Văn Giải Tự” có nói: *“Học có nghĩa là ngộ”*. Từ “*ngộ*” trong từ giác ngộ. Thì ra từ trước đến giờ tôi đều không có học, bởi vì tôi chưa có giác ngộ, chỉ như là một cái máy ghi nhớ đơn giản vậy, lưu trữ một đồng kiến thức, một đồng từ ngữ. Tôi tra rất nhiều từ, bao gồm từ “*giáo*” và “*dục*”. Từ “*giáo*” trong “Thuyết Văn Giải Tự” có ghi là: *“Trên làm, dưới noi theo”*. Còn chữ “*dục*” là nghĩa gì? *“Con cái sẽ theo đó mà trở nên thiện”*. Lúc đó tra xong hai từ này, có thể rất nhiều thầy cô đều biết, chỉ có tôi lần đầu mới biết. Tôi rất phân khích, tôi liền chia sẻ với ba. Ba tôi nói: *“Đúng rồi! Con làm như thế nào thì con của con sẽ làm thế đó. Con như thế nào thì con của con sẽ như thế đó. Con tốt rồi thì con con cũng sẽ tốt”*. Ba còn nói: *“Con xem chữ “giáo”, một bên là chữ hiếu, bên còn lại là chữ “văn” đảo ngược, giống như một cây roi vậy. Bạn không có hiếu thì sẽ đánh bạn, như vậy gọi là “giáo””*. Lúc đây tôi mới suy ngẫm, mình đã sắp bốn mươi tuổi rồi mà đến giờ mới hiểu đạo lý này.

Quý vị xem Khổng Lão Phu Tử, đến bốn mươi tuổi Ngài đã không còn nghi hoặc. Tôi hy vọng trong vòng mười năm có thể nỗ lực cố gắng, có thể đạt đến cảnh giới của Khổng Lão Phu Tử, không mê hoặc, sẽ rất vui vẻ. Bởi vì khi quý vị không có nghi hoặc nữa, thì quý vị sẽ bớt tạo nghiệp rất nhiều.

Trong quá trình chúng tôi học tập, thường xuất hiện những nghi vấn gì? Kể cả việc tôi dẫn dắt nhân viên cùng nhau học tập “Nữ Đức”, học “Nữ Giới”, đã gặp những nghi

vấn gì? Những thứ lỗi thời này bây giờ còn học để làm gì, có tác dụng gì? Tôi nói với họ: “*Mặt trời có lỗi thời không? Vậy thì chúng ta cần nó chiếu sáng để làm gì?*”. Cổ ngữ Trung Hoa chúng ta có câu: “*Không nghe lời người xưa, thiệt thời ngay trước mắt*”. Còn có câu: “*Nghe người khuyên, ăn cơm no*”. Người xưa là ai? Cha mẹ, người lớn trong nhà là người xưa. Thánh Hiền thời xưa để lại những điển tích này cho chúng ta, nó cũng là người xưa. Cho nên Khổng Lão Phu Tử thường nhắc đến câu là: “*Tín nhi hiếu cổ*”. Tin tưởng lời nói của cổ nhân, nguyện học tập theo người xưa.

Mỗi ngày ở nhà, tôi đem “*Câu Chuyện Đức Dục*” gồm bốn quyển ra xem. Ba tôi rất hoan hỷ, ba nói sách này rất tốt, đều nói về đức hạnh của cổ nhân, đều dựa trên “*Bát Đức*”: “*Hiếu, đễ, trung, tín, lễ, nghĩa, liêm, si*” để biên soạn, và còn phân chia ra phần của người nữ và phần của người nam. Tôi xem người nữ thời xưa họ như thế nào để làm người phụ nữ, làm người vợ, làm người mẹ, làm người con dâu. Chúng ta thật sự có lỗi với tổ tiên, chúng ta bỏ đi rất nhiều thứ. Trong “*Bát Đức*”, tôi cảm thấy tôi học đi học lại cũng chỉ có một đức, đặc biệt là xã hội ngày nay cần đến, chính là chữ “*hiếu*”. Vì sao mỗi lần tôi phản tỉnh từ chữ “*hiếu*” này, thì tôi cảm thấy hiếu chính là gốc. Cha mẹ của mình, họ chính là cái gốc sinh mệnh của mình, quý vị chính là từ đây mà ra. Nếu như các vị niệm niệm đều quay về tâm hiếu thảo đối với cha mẹ, thì nhất định có thể thành tựu, ít nhất là trên thế gian có thể ít tạo nghiệp hơn.

Chúng tôi trong lúc học tập văn hóa truyền thống, có rất nhiều thầy cô cũng đang chia sẻ cho mọi người, tôi cảm thấy chính mình không biết thuộc loại người nào? Tôi cảm thấy mình thật sự không phải là một tấm gương tốt, tôi chính là đến để phản tỉnh, để sám hối. Bởi vì chúng ta thường quan niệm là đi học vài năm để có được những tấm bằng, những học vị, rồi thì không cần đến giáo huấn của người xưa nữa. Không nghe lời dạy của cha mẹ, cũng không chịu cúi đầu nghe thầy cô giảng dạy, cả một đời này không chỉ là tự hủy đi bản thân mình. Thật vậy, giống như chương đầu tiên “*Ti Nhượng*” trong “*Nữ Đức*” có nói đến ba cái “*thường đạo*” của người phụ nữ. Chữ “*thường*” trong từ luân thường, “*đạo*” trong từ đạo đức. Thường đạo này siêu việt cả thời gian và không gian. Nói trắng ra, chính là căn bản của sự tu thân dưỡng đức của người phụ nữ, là căn bản của việc thành gia lập nghiệp, căn bản của việc gia hòa vạn sự hưng, căn bản của tất cả mọi thứ mà chúng ta lại không biết nó, không có nó, cho nên học đến cuối cùng thì nhà không ra nhà, người cũng không giống người.

Quý vị xem chương thứ nhất về “**Ti Nhượng**” nói đến ba thứ “*thường đạo*” của người phụ nữ, là ba thứ “*thường đạo*” nào?

Thứ nhất, tôi xin báo cáo cho quý vị, “*ti nhượng*” chính là tánh đức khiêm tốn nhu hòa, cung kính khiêm nhường, người trước mình sau, giữ lòng nhẫn nhục. Nói thật ra, chính

là chịu thương chịu khó. Ở nhà không để gia đình trở thành nơi chứa đựng đầy oán khí, tất cả những điều không vừa ý đều phải nhẫn nhịn. Giống như đúc tính của nước vậy, đổ nó vào cái bình vuông thì nó hình vuông, vào bình tròn thì nó hình tròn, vậy thì gia đình này nhất định có phước.

Thứ hai là nói đến người phụ nữ phải cần cù, cần mẫn. Người phụ nữ nếu không biết cần kiệm thì nhất định là tương bại gia. Lúc trước tôi là như vậy, rất xa xỉ, rất lãng phí. Trong hai tháng tu học này, tôi đem quyền quản lý tài chính trong gia đình giao cho ba tôi, bởi vì cha mẹ tôi rất tiết kiệm. Tháng đầu tiên, tôi đưa ba 2.000 tệ. Trong nhà có hai đứa trẻ, cha mẹ, cộng thêm tôi nữa. Bởi vì ông xã làm kinh doanh nên thường xuyên ăn cơm bên ngoài, chủ yếu là những chi phí trong nhà. Kết quả sau một tháng, cha tôi rất cẩn thận lấy sổ ghi chép chi tiêu. Các khoản chi tiêu chỉ dùng hết 1.600 tệ. Tôi cảm thấy như thế là rất tiết kiệm rồi. Ngày trước, một tháng tôi chi tiêu rất nhiều. Ba tôi ở đó xem xét những khoản nào cần nên cắt giảm, khoản nào không cần thiết, khoản này có thể tiết kiệm hơn. Trong khu vườn nhỏ này có thể làm thêm vài luống đất, tiền rau có thể cắt giảm đi. Lúc đó, tôi cảm thấy thật sự đời này của chúng ta kém rất xa so với đời trước, không biết tiếc phước, không biết cảm ân. Cho nên, có một vị thầy nói với tôi những lời khiến tôi kinh ngạc. Thầy nói hưởng phước, quý vị hưởng thụ phước báo chính là đang tiêu hao phước báo, hưởng thụ nhiều một phần thì tiêu hao nhiều một phần. Khi không còn để tiêu hao nữa thì phước tận nhân vong, khắp người mang theo ác nghiệp thì bạn phải đi thọ ác báo. Thầy ấy nói, chịu khổ chính là hết khổ. Quý vị chịu khổ nhiều một chút thì nghiệp nợ của quý vị sẽ giảm đi một phần, tích thêm một phần phước. Cho nên, tôi bắt đầu từ bản thân mình, sau đó đến con của tôi.

Trong thời gian đó có ngày quốc tế thiếu nhi. Mọi người đều biết, hồi xưa đến ngày quốc tế thiếu nhi tôi nhất định dắt con ra ngoài, phải ăn, phải chơi, một ngày cũng tiêu đến một ngàn tám trăm tệ. Dịp lễ này chúng tôi không đi đâu cả, ở nhà dọn dẹp nhà cửa.

Chúng ta học được rồi thì chúng ta hãy áp dụng, tuy là có lúc không làm nổi. Đôi khi tôi cũng không thể khống chế bản thân mình được, nhưng vẫn cảm nhận được bản thân đang tiến về phía trước. Mặc dù tiến ba bước, lùi hai bước, nhưng vẫn còn một bước chưa lùi lại chỗ ban đầu, liền mong chóng tiến lên phía trước hai bước nữa. Nếu như không học thì hoàn toàn lùi về sau rồi.

Thứ ba là gì vậy? Trong chương “Ti Nhược” có nói, gọi là “*kế tế tự*”. Cái gọi là “*kế tế tự*”, ý nói trọng trách của người phụ nữ trong việc kế thừa gia đạo và truyền thừa lại cho đời sau.

“*Bất hiếu hữu tam, vô hậu vi đại*”. Câu nói này tôi cũng cẩn thận tra cứu trên mạng. “*Hậu*” ở đây là chỉ cho thế hệ sau có đức, có thể thật sự gánh vác được gia nghiệp, gia đạo. Quý vị sanh nhiều con, không chỉ là hai đứa, quý vị sanh ba đứa, chúng đều không được giáo dục về đức hạnh, không biết hiếu dưỡng phụ mẫu, tôn trọng sư trưởng, thì không khác gì so với cầm thú.

Tôi nghe được một câu chuyện về một doanh nhân rất giàu ở Đại Liên, luôn bận rộn trong công việc. Con của ông ấy bởi vì thiếu sự giáo dục về văn hóa truyền thống, đã tiêu hơn một triệu tệ để mua xe. Mới mua không lâu lại không thích, đòi cha mình phải mua thêm một chiếc xe khác hơn một triệu tệ. Người cha không đồng ý. Anh ta cố ý lái chiếc xe đó ra ngoài đâm vào lề đường, đâm liên tục nhiều lần làm cho chiếc xe bị tông đến vỡ nát, sau đó đem bỏ đi, không cần nữa. Người cha không còn cách nào khác, phải làm theo ý muốn của nó, lại cho nó mua kiểu xe mà nó thích.

Tôi thật sự rất cảm ân, may mắn khi con mình chưa trưởng thành, con vẫn còn nhỏ tôi vẫn kịp quay đầu, tôi có thể giảng cho con mình như thế nào mới thật sự là đạo làm người. Bởi vì ban đầu con tôi cũng như vậy, nó cứ hỏi: “*Công ty của ba kiếm tiền nhiều hay là công ty của mẹ kiếm tiền hơn?*”. “*Mẹ à! Con muốn cái công ty kiếm nhiều tiền của ba, cái ít hơn mẹ để dành cho em con đi*”. Bởi vì tôi kinh doanh vàng, có một lần con tôi đến tiệm vàng của tôi nói: “*Mẹ ơi! Cây vàng lớn nhất là của con, nhất định sau này phải để lại cho con*”. Hiện giờ tôi nghĩ lại rất sợ. Sau này con mình lớn lên trong mắt chúng chỉ có tiền, tôi sẽ không bao giờ thỏa mãn được chúng. Dục vọng của con người không bao giờ có điểm dừng. Ba - bốn tuổi nó đã trở nên như thế này, sau này ra ngoài xã hội sẽ như thế nào đây? Cho nên, năm ngoái thông qua việc cùng con tôi học tập văn hóa truyền thống, chồng tôi đã nói một câu, câu chuyện này tôi không nhớ là có chia sẻ qua với mọi người chưa. Năm ngoái, chồng tôi có một lần lái xe chở con đi ra ngoài chơi. Lúc đó chồng tôi cũng muốn đổi một chiếc xe mới, nên đã đem những hình ảnh của chiếc xe mới đưa cho con tôi xem. Con tôi xem qua một lần, bởi vì lúc trước con tôi cũng rất thích xe, nhưng lúc đó con tôi xem xong thì không nói gì. Đúng thật là nó rất hồ hững đặt tờ quảng cáo xe ra trước mặt. Sau đó chồng tôi mới hỏi: “*Con cảm thấy kiểu xe này như thế nào?*”. Con tôi mới trả lời: “*Ba ơi! Có phải xe này đắt lắm không?*”. Chồng tôi mới nói: “*Đúng rồi! Rất đắt đó!*”. Con tôi mới nói: “*Ba ơi! Nhà mình đã có rất nhiều xe rồi, không cần phải mua thêm xe mới. Ba có thể đem số tiền đó giúp đỡ được nhiều người nghèo khó*”. Chồng tôi rất ngạc nhiên. Con tôi quay về có nói với tôi, tôi cũng cảm thấy rất cảm ân. Tôi cảm thấy con nó đã có một chút thay đổi và tiến bộ, nó cũng như đang động viên và nhắc nhở tôi, nói với tôi, làm mẹ như tôi nên biết phải làm như thế nào. “*Mẹ dạy như thế nào thì con sẽ như thế đấy, mẹ thay đổi rồi thì tụi con cũng thay đổi*”. Nên có những lúc tôi suy nghĩ, một người phụ

nữ không nên oán trách bất cứ những chuyện không vừa ý xung quanh mình, như là cha mẹ chồng không tốt, hay chồng mình không tốt, hoặc con mình không tốt. Thật sự không phải như vậy, đều là bản thân mình làm chưa được tốt. Quý vị thay đổi rồi, chồng của quý vị sẽ rất yêu thương quý vị, con của quý vị cũng biết hiếu thuận nghe lời, cha mẹ chồng cũng sẽ rất tôn trọng quý vị. Bản thân tôi tu học rất tề, rất may mắn tôi có cơ hội được chia sẻ với mọi người. Nếu như có chỗ nào không đúng, khẩn thỉnh các vị lão sư, đại đức ra sức chỉ giáo, Giúp chúng tôi trở thành một người phụ nữ có đức hạnh, thành tựu một cuộc sống hạnh phúc mỹ mãn. Xin cảm ân mọi người!

Báo cáo tâm đắc về việc học tập Nữ Đức

Chủ giảng: Cô Trần Tịnh Du

Giảng ngày 8/7/2010

Tại hiệp hội giáo dục Phật Đà Hồng Kông

Cẩn dịch: Ban Biên Dịch Tịnh Không Pháp Ngữ

Biên Tập: Ban Biên Tập Tịnh Không Pháp Ngữ